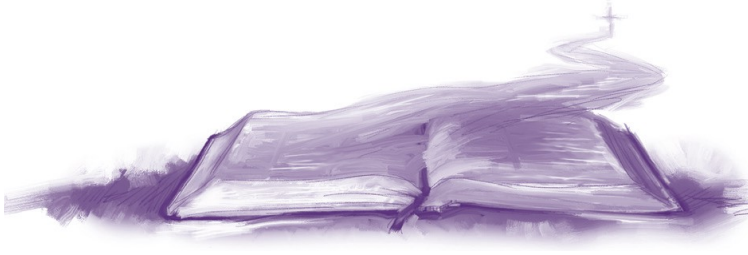

A hithez vezető út

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 3Mózes 18:5; Róma 3:1-2, 9-19; 8:1-4; 1Korinthus 9:20; Galata 3:21-25

„De az Írás mindent bűn alá rekesztett, hogy az ígéret Jézus Krisztusban való hitből adassék a hívőknek” (Gal 3:22).

A postagalambokról régóta tudjuk, hogy több száz kilométert képesek naponta repülni, és bámulatos pontossággal érnek célba. Ám még a legjobb postagalambbal is előfordul, hogy elveszíti az irányérzékét, nem tud visszatérni oda, ahonnan elindult. A legsúlyosabb ilyen eset Angliában történt, amikor csaknem húszezer madár (az értékük több volt, mint hatszázezer dollár) nem tért vissza a galambdúcba.

Akár így, akár úgy történt, hogy összezavarodtunk vagy eltévedtünk, bizonyára nem volt kellemes. Ilyenkor félelem és aggodalom tölt el, pánikba is eshetünk.

Igaz ez a lelki élet területén is. Még azután is eltévedhetünk, hogy elfogadtuk Krisztust, talán vissza sem találunk az Úrhoz.

A jó hír viszont az, hogy Isten nem hagyott magunkra! Megmutatta a hithez vezető utat, amit az evangéliumban találunk, és ennek az útnak a törvény is része. Sokan megpróbálják különválasztani a törvényt az evangéliumtól, egyesek kifejezetten ellentétesnek látják a kettőt. Ez azonban tévedés, ami tragikus következményeket vonhat maga után. Törvény nélkül nem lenne evangélium. Valójában nehéz is volna a törvény nélkül megérteni az evangéliumot.

A TÖRVÉNY ÉS AZ ÍGÉRET

„A törvény tehát az Isten ígéretei ellen van-é” (Gal 3:21)?

Pál érezte, a szavai hallatán ellenfelei arra gondolhatnak, hogy a törvény értékét akarja kisebbiteni, vagy mintha Isten ígéreteinek elsődlegességéről szólva burkoltan leszólná Mózeset vagy a Tórát. Éppen ezért kimondja azt, amire gondoltak. „Azt mondod, hogy a törvény ellentétben áll Isten ígéreteivel?” Pál erre hangsúlyos „Nem!”-mel válaszol. Képtelenség ez a következtetés, hiszen Isten nem mond ellent önmagának. Ő adta az ígéretet és a törvényt is. A törvény nem áll szemben az ígérettel, csupán a kettőnek különböző szerepet kell betöltenie, más a feladatuk Isten mindenre kiterjedő megváltási tervében.

Milyen téves elképzelés élt Pál ellenfeleiben a törvény szerepével kapcsolatban (vö. Gal 3:21; 3Móz 18:5; 5Móz 6:24)?

Ezek az emberek hitték, hogy a törvény lelki életet adhat. Valószínűleg olyan ószövetségi szakaszok téves értelmezéséből nőttek ki e nézeteik, mint 3Móz 18:5 és 5Móz 6:24, amelyekben arról van szó, hogy a törvény irányítja az Isten szövetségébe tartozók életét. A törvény valóban szabályozta a szövetségen *belül* lévők életét, ők azonban arra a következtetésre jutottak, hogy a törvény a kiindulópontja az ember Istennel való kapcsolatának. Ám a Biblia egyértelműen fogalmaz arról, hogy a „megelevenítés” képessége olyan erő, amivel egyedül Isten és a Szentlélek bír (2Kir 5:7; Neh 9:6; Jn 5:21; Róm 4:17). A törvény nem eleveníthet meg senkit lelki értelemben, persze ez távolról sem jelenti azt, hogy ellentétben állna Isten ígéretével. Pál bizonyítani akarta, hogy a törvény nem adhat életet, ezért írta Gal 3:22 versében: „*az Írás mindent bűn alá rekesztett.*” Róm 3:9-19 egy sor ószövetségi versből idéz, azt bizonyítandó, hogy mennyire rosszak is vagyunk valójában. A szakaszokat nem találomra fűzte össze. A bűn problémájának lényegével kezd, az emberi szívet súlyos csapásként kínzó önzéssel, majd rátér azokra a versekre, amelyek bemutatják a bűn mindent átható voltát, végül pedig egyetemességét.

Mi ennek a lényege? Az, hogy a bűn nagysága és a törvény korlátozott lehetőségei miatt csak Krisztus irántunk való hűsége révén nyerhetjük el az örök élet ígéretét.

Ha a törvény nem menthet meg, akkor vajon milyen előnyöket remélhetünk betartásától? Azaz milyen gyakorlati hasznát tapasztaltuk már az életünkben annak, hogy engedelmeskedtünk Isten törvényének?

„TÖRVÉNY ALATT ŐRIZTETTÜNK”

Gal 3:23 versében Pál leírja, hogy „*Minekelőtte pedig eljött a hit, törvény alatt őriztettünk.*” A többes szám első személyű megfogalmazással az apostol a galáciai gyülekezetekben lévő zsidó hívőkre utal. Ők azok, akik ismerték a törvényt, és Gal 2:15 versétől kezdődően Pál kifejezetten hozzájuk szól. Ezt abból is láthatjuk, hogy Gal 3:23 versében így fogalmaz: „*őriztettünk*”, ezzel szemben a 26. versben: „*vagytok*”, azaz, ott már többes szám második személyben beszél. Gal 3:23 fordításában az áll, hogy „*Minekelőtte pedig eljött a hit*”. Pál szembeállítja egymással a törvény szerepét a Krisztus előtti és utáni időben (Gal 3:24), „*a hit*” a legnagyobb valószínűség szerint inkább Jézusra, mint általánosságban véve a keresztyén hitre utal.

Pál úgy fogalmaz, hogy a zsidók „a törvény alatt” őriztettek Krisztus eljövetele előtt. Mit értett „a törvény alatt” kifejezésen? Vö. Gal 3:22-23 és Róm 6:14-15; 1Kor 9:20; Gal 4:4-5, 21; 5:18!

Pál tizenkétszer használja leveleiben a „*a törvény alatt*” kifejezést, aminek az adott szövegösszefüggésből következően két különböző értelme is lehet.

- 1) „*A törvény alatt*” – másik utalás az *üdvösségre* (Gal 4:21). Pál galáciai ellenfelei az engedelmességük által próbálták elérni az életadó igazság állapotát. A későbbiekben még arra is rámutat, hogy amikor a galáciaiak a törvény alatt kívántak lenni, valójában elutasították Krisztust (Gal 5:2-4).
- 2) „*A törvény alatt*” – *kárhoztatás alatt* értelemben (Róm 6:14-15). Mivel a törvény nem szerezhet engesztelést a bűnért, követelményeinek megsegése végeredményben azzal jár, hogy az ember ítélet alá esik. Ebben az állapotban találja magát minden ember. A törvény úgy lép fel, mint egy börtönőr, elzár minden törvénszegőt, aki halálos ítéletet vont magára. Amint a tanulmány következő részében látjuk majd, az „*őriztettünk*” szó jelöli, hogy erre gondolt Pál, amikor ebben a szakaszban „*a törvény alatt*” kifejezéssel élt.

Az itt szereplő görög szót (*ennomos*) általában úgy fordítják, hogy „*törvény alatt*”, de szó szerint azt jelenti: „*törvényen belül*”. Arra utal, hogy a törvény előírásain belül élni, a Krisztussal való egység által (1Kor 9:21). Lehetetlen megigazulni „*a törvény cselekedetei*” által, vagyis úgy, hogy Krisztus nélkül próbáljuk betartani a törvényt, mert csak az nyerhet életet, aki hit által megigazul (Gal 3:11). Ez az igazság nem teszi érvénytelenné a törvényt, csak azt mutatja, hogy a törvény semmiképp nem adhat örök életet.

A TÖRVÉNY MINT „ŐRIZŐNK”

Pál két alapvető következtetésre jut a törvénnyel kapcsolatban: 1) a törvény nem érvényteleníti vagy törli el Isten Ábrahámnak tett ígéretét (Gal 3:15-20); 2) a törvény nem áll ellentétben az ígérettel (Gal 3:21-22). Akkor valójában mi a törvény szerepe? Pál leírja Gal 3:19 versében (ÚRK), hogy a „*bűnök miatt adattott*”, majd pedig ezt a gondolatot kiterjeszti, amikor a törvénnyel kapcsolatban három különböző szót vagy kifejezést használ: „*őrizete alatt voltunk*” (23. vers); „*egybezárva*” (23. vers); „*mesterünkké*” (24. vers).

Figyelmesen imádkozva olvassuk el Gal 3:19-24 szakaszát! Mit mond itt Pál a törvényről?

Pálnak a törvényre vonatkozó kijelentéseit Gal 3:19 versében a legtöbb mai fordítás kifejezetten negatív értelemben adja vissza. Az eredeti görög megfogalmazás azonban távolról sem olyan egyoldalú. Az *őrizni* szó ugyan használható negatív értelemben, mint pl. a fenyegető katonai őrizetre vonatkozóan 2Kor 11:32 versében, de az Újszövetség általában *védelmzés, megtartás* értelemben használja, mint Fil 4:7 és 1Pt 1:5 verseiben is. Ugyanez igaz az „*egybezárva*” szóra (Gal 3:23). Fordítható úgy is, mint „*bezár*” (1Móz 20:18; Józs 6:1; Jer 13:19), „*körülfog*” (2Móz 14:3), „*bekerít*” (Lk 5:6) vagy „*bereszesz*” (Róm 11:32). Amint tehát az itt idézett példák is érzékeltetik, a szövegösszefüggés értelmében ennek a szónak lehet pozitív és negatív jelentéstartalma is.

Milyen előnye származott az izraelitáknak úgy az erkölcsi, mint a ceremóniális törvényből (3Móz 18:20-30; 5Móz 7:12-24; Róm 3:1-2)?

Előfordult ugyan, hogy Pál negatívabb módon szólt a törvényről (Róm 7:6; Gal 2:19), viszont nagyon sok pozitívumot is mondott róla (Róm 7:12, 14; 8:3-4; 13:8). Isten nem átokként adta a törvényt Izraelnek. Ellenkezőleg! Áldásnak szánta. Igaz, az áldozati rendszer nem távolíthatta el végleg a bűnt, de a megígért Messiásra mutatott, aki viszont képes rá. A törvény szabályozta az ember viselkedését, ezzel védve Izraelt sok olyan bűntől, amelyek sújtották a többi ókori civilizációt. Pálnak a törvényre vonatkozó egyéb pozitív megjegyzései fényében hiba volna negatív értelemben venni itteni szavait.

Gondoljunk most valami jó dologra, amivel visszaélnék az emberek! Például egy betegség kezelésére kifejlesztett gyógyszert kábítószer gyanánt is bevehet valaki. Milyen példát találunk erre az elvre a saját életünkben?

A TÖRVÉNY MINT NEVELŐNK

Gal 3:23 versében Pál úgy mutatja be a törvényt, mint valamiféle őrző, védelmező erőt. A 24. versben pedig mihez hasonlítja? Miért?

Az a szó, amit Károli úgy fordít, hogy *mesterünk*, az új protestáns fordításban *nevelőnk*, és ez a görög *paidagos* szó fordítása, ami nem tudja igazán visszaadni a jelentésének egész körét. A római korban a *paidagos* olyan rabszolga volt, aki hatalmat kapott ura fia felett hat- vagy hétéves kortól egészen addig, amíg elérték a felnőttkort. A rábízottak fizikai szükségleteiről gondoskodnia kellett, mint pl. fürdővizet meríteni nekik, élelemmel, ruházattal kellett ellátni őket, védelmezni minden veszélytől. Felelős volt még azért is, hogy a fiúk rendszeresen elmenjenek az iskolába és elvégezzék a házi feladatukat. Nemcsak azt várták el tőle, hogy tanítsa és maga is gyakorolja az erkölcsi értékeket, hanem azt is, hogy a fiúk valóban megtanulják, gyakorolják is azokat. Bizonyára voltak kedves nevelők, akiket szerettek a neveltjeik, de az ókori leírások szerint általában igen szigorúan fegyelmeztek. Durva bánásmóddal, feddéssel akarták elérni az engedelmességet, így korbácsot és pálcát is használtak. Amikor Pál úgy mutatja be a törvényt, mint nevelőnk, még jobban megvilágítja, hogy milyennek is látja a szerepét. Isten azért adta a törvényt, hogy az megmutassa a bűnt és tanítson. Éppen ebből a jellegéből következően negatív vetülete is van, mivel megfeddi és elítéli a bűnösöket. Isten azonban még ezt a „negatív” vetületet is a javunkra fordítja, mert a törvény által kimondott ítélet az, ami Krisztushoz hajt. Tehát egyáltalán nem ellentétes egymással a törvény és az evangélium. Istennek az volt a terve velük, hogy együtt munkálják az üdvösségünket.

„Ebben az igeversben [Gal 3:24] elsősorban az erkölcsi törvényről beszél a Szentlélek az apostolon keresztül. A törvény rámutat bűneinkre és Krisztusra szoruló állapotunkra. Arra indít, hogy – Isten előtti bűnbánat és az Úr Jézus Krisztusban való hit által – Jézushoz meneküljünk bűnbánatért és lelki békéért” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*. 1. köt. Budapest, 1999, Advent Kiadó, 222. o.).

Mikor fordult elő utoljára, hogy tetteinket, szavainkat és gondolatainkat a törvényhez mértük? Tegyük meg most, de nemcsak a törvény betűjéhez, hanem a törvény szelleméhez viszonyítva (Mt 5:28; Róm 7:6)! Mennyire állunk jól? Válaszunkra gondolva mondjuk meg, hogy mire utalhatott Pál ebben a levélben!

A TÖRVÉNY ÉS A HÍVŐ (Galata 3:25)

Sokan a törvény teljes elutasításaként értik Pál megjegyzését Gal 3:25 versében. Azonban ez nemigen érthető annak fényében, hogy az apostol a Biblia egyéb helyein milyen elismerő módon nyilatkozik a törvényről.

Akkor mire gondolhatott?

Először is, többé már nem vagyunk a törvény kárhóztatása alatt (Róm 8:1-3). Hívőként Krisztusban vagyunk, élvezzük annak az előjogait, hogy a kegyelem alatt lehetünk (Róm 6:14-15). Ez megadja a szabadságot ahhoz, hogy teljes szívünkben Krisztusnak szolgáljunk. Nem kell félnünk, hogy közben ítélet száll ránk az esetleg elkövetett hibáinkért. Ezt jelenti az evangélium igazi szabadsága, ami gyökeresen más, mint az, hogy ne kellene többé betartanunk a törvényt – ahogy némelyek értelmezik a Krisztusban való „szabadságot”. A törvény megszegése bűn, és a bűn egyáltalán nem jelent szabadságot (Jn 8:34).

Mit jelent Róm 8:1-3 szakaszában az, hogy a törvény már nem kárhóztat? Hogyan kell az életünkre hatnia e nagyszerű igazságnak?

Krisztus által bocsánatot nyertünk, már más viszonyban állunk a törvényvel. Isten arra hívott el, hogy neki tetsző életet éljünk (1Thessz 4:1). Pál úgy utal erre, hogy a Lélek vezetését követjük (Gal 5:18). Ez tehát nem azt jelenti, hogy az erkölcsi törvény már nem alkalmazható – erről szó sem volt. Hogyan is lehetne így, hiszen világosan láttuk, hogy éppen a törvény mondja meg, mi a bűn!

A törvény Isten jellemének lenyomata, tehát ha betartjuk, egyszerűen Isten jellemét tükrözzük. Nemcsak egy törvénygyűjteményt követünk, hanem inkább Jézus példáját, aki megadja nekünk azt, amire maga a törvény képtelen volna: Isten törvényét a szívünkbe írja (Zsid 8:10). Lehetővé teszi, hogy beteljesüljenek bennünk a törvény igazságos követelményei (Róm 8:4). Tehát Jézussal való kapcsolatunk révén erőnk van úgy betartani a törvényt, mint soha azelőtt.

Mit mond Pál Róm 8:4 versében? Tapasztaltuk már ennek az ígéretnek a teljesedését az életünkben? Viszont miért olyan fontos – a tagadhatatlan pozitív változások ellenére is –, hogy az üdvösség alapja nem más, mint az, amit Krisztus tett értünk?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Többen kérdezik a Galáciabeliekhez írt levél törvény-értelmezése kapcsán: »Melyik törvény a Krisztushoz vezérlő mester?« »A Tízparancsolatnak mind a ceremoniális, mind pedig az erkölcsi törvénye« – válaszolom. Krisztus volt az alapja a teljes zsidó rendszernek. Ábel halála Káin engedetlenségének következménye volt, aki nem fogadta el Istennek azt a tervét, mely szerint Jézus Krisztus – áldozatokban elővetített – vére szerezhet számára szabadulást. Káin elutasította a vérontást, mely Krisztus vérének a világért való kiontását jelképezte. A teljes szertartás Istentől származott, a rendszer alapja pedig Krisztus volt. A törvény tanítómesteri munkájának kezdete, hogy a bűnös embert elgondolkodtassa Krisztusról, a zsidó vallási életforma megalapozójáról. A szentély szolgálatában valamiképpen résztvevők mindegyike folyamatos tanítást kapott Krisztus közbenjárásáról az emberek érdekében. Ez a szolgálat úgy lett eltervezve, hogy minden szívben szeretetet ébresszen Isten törvénye iránt, mely nem más, mint országának törvénye” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*. 1. köt. Budapest, 1999, Advent Kiadó, 221. o.).

„A Tízparancsolatot nem annyira a tilalom, mint inkább a kegyelem oldaláról kell szemlélni. A tiltások az engedelmisségben való boldogság biztosítékai. Ha Krisztusban fogadjuk el azokat, akkor olyan jellemtisztaságot munkálnak bennünk, ami örökkévaló korokon át fog örömeinkre szolgálni. Az engedelmesnek a védelem falaként szolgálnak” (i. m. 222-223. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Gyakran küzdünk azzal a kérdéssel, hogyan tudjuk legyőzni életünkben a bűnt. Milyen ígéreteket találunk a Bibliában a bűn feletti győzelemmel kapcsolatban? Mit tehetünk, hogy valóra váljanak ezek az ígérek?
- 2) Gyakran halljuk, amint keresztények azt hangoztatják, hogy már nem érvényes a törvény. Azonban ők is ellenzik a bűnt, tehát nem gondolják komolyan, hogy Isten eltörölte volna a törvényt. Akkor mégis miért mondják ezt? (Segítségül: Általában melyik parancsolattal kapcsolatban kerül elő efféle megjegyzés?)

ÖSSZEFOGLALÁS: Isten azért adta a törvényt, hogy az mutasson rá, milyen szüksége van a bűnös embernek Krisztusra. Nevelőként Istentől tanít, védelmez a rossztól. Ugyanakkor fegyelmez is, rámutat bűnösségünkre és ítéletet mond. Krisztus azonban megszabadít a törvény kárhóztatásától, törvényét szívünkbe írja.

AZ IMÁDSÁG SOSEM HELYTELEN

„Az imádságban állhatatosak legyetek, vigyáztván abban hálaadással” (Kol 4:2).

„Nem létezik olyan hely vagy idő, amikor ne lenne helyénvaló kérésünkkel Istenhez fordulni. Semmi sem gátolhat meg abban, hogy buzgó könyörgéssel Istenhez emeljük szívünket. Az utca forgatagában, munkavégzés közben elmondhatjuk kérésünket Istennek, folyamodhatunk mennyei vezetésért.

Beszélgethetünk Jézussal, miközben az úton járunk, Ő pedig biztosít róla, hogy mellettünk van. Tarthatjuk a kapcsolatot Istennel a szívünkben; járhatunk Krisztus társaságában. Miközben napi teendőinket végezzük, emberi fül számára nem is hallható módon elsóhajthatjuk szívünk vágyát, szavainkból azonban egy sem tűnik el, vész el a csendben. Semmi nem fojthatja el az ember lelkének vágyát. Felülemelkedik az utca zaján, a gépek zúgásán. Istenhez szólunk ilyenkor, aki meghallgatja imádságunkat.

Isten válaszol minden komoly fohászra, amelyben kegyelmet és erőt kérünk... Kérjük Istent, tegye meg értünk, amire mi képtelenek vagyunk! Mondjunk el Jézusnak mindent! Tárjuk fel előtte szívünk rejtett titkait, hiszen tekintete elér lelkünk minden zugába, gondolatainkat nyitott könyvként olvassa. Amikor olyan dolgot kérünk, ami lelkünk számára jó, higgyük, hogy megkapjuk és a miénk is lesz. Teljes szívvel fogadjuk el az Úr ajándékait, hiszen Jézus azért halt meg, hogy elnyerhessük a menny drága kincseit és végezetül otthonra leljünk Isten országában, a mennyei angyalok társaságában...

Ha találunk időt és hangot az imára, Isten is talál időt és lesz hangja, hogy válaszoljon” (Ellen G. White: *My Life Today*. 16. o.).